

Шта је професионална оријентација?

Професионална оријентација је сложен поступак при избору занимања чији је циљ да ученика, на основу систематског и детаљног проучавања његових психофизичких способности, особина личности и интересовања, усмери на ону групу занимања у којима би, врло вероватно, имао највише успеха и задовољства у раду.

Ове информације се прикупљају путем интервјуа са ученицима, као и применом различитих тестова.

Занимања често бирамо из потпуно погрешних побуда. Желиш да постанеш фризер или адвокат на наговор родитеља, због тога што ти је та школа била најлакша или најближа, због тога што су њу уписали и твоји пријатељи из разреда... или, имаш представу да је јако интересантно бити лекар, а онда током школовања схватиш да не можеш поднети страх од игле или крварења. Да бисмо предупредили грешке и смањили ризике, потребно је проверити да ли си на добром путу при доношењу одлуке о избору занимања.

Способности

Људи се разликују по ономе што их интересује, али и у ономе што могу и знају да раде и у чему су успешни. Неки се одлично сналазе у бројевима, неко је вешт са речима, неко има смисла за технику... сигуно желиш да изабереш занимање које ти највише одговара – да ти посао једног дана причињава задовољство и да имаш успеха у њему. Успех при обављању различитих послова зависи управо од способности.

Особине личности

Свако занимање захтева одређене особине личности. Тако нпр. медицинска занимања захтевају стрпљење, пријатност и љубазност у опхођењу са људима, саосећање и др.; послови трговца или комерцијалисте захтевају услужност, убедљивост, пријатност у опхођењу са људима. Ако смо по природи ћутљиви и мирнији, ситуације у којима треба убеђивати људе, причати са њима, показати иницијативу и сл. биће за нас врло стресне и тешке. Ако смо по природи динамични, причљиви, пуни енергије ...седење у канцеларији пуној папира и пратећи административни послови биће нам монотони, досадни и врло исцрпљујући.

Да би одређено занимање било адекватно за тебе, твоје особине личности требале би се „поклопити” са очекиваним начином понашања које захтева то занимање.

Могућност запослења

При избору средње школе и факултета поред склоности и интересовања треба сагледати и могућности запослења. Брже се запошљавају стручњаци за финансије, инжењери електротехнике, информатике, машинства, математичари, наставници страних језика, лекари с одговарајућим специјализацијама и сродна занимања на нивоу високог образовања. У тражена занимања спадају и занатска занимања попут столара, фасадера, армирача, занимања са којима може да се започне сопствени бизнис и пристојно заради - водоинсталатер, аутомеханичар, аутоелектричар...

Професионална оријентација даје одговоре на многа питања која муче будућег средњошколца, па ће после теста ученику бити јасније:

- ✓ које послове би могао успешно да обавља
- ✓ које његове способности, потребе и интересовања тај посао задовољава
- ✓ колико је спреман да се бори за своје циљеве
- ✓ да ли је лидер, тимски или соло играч
- ✓ да ли има ли трему од јавног наступа
- ✓ да ли је отворена или затворена личност, те да ли је сходно томе боље да се определи за посао који захтева више комуникације или за послове у којима претерана комуникација није неопходна
- ✓ коју школу и који смер треба да упише да би се школовао за тај посао
- ✓ ако није могуће уписати жељену школу, шта је алтернатива...

Добар извор информација за будуће средњошколце је водич за избор занимања који може да се нађе на сајту Националне службе за запошљавање.

<http://www.vodiczaosnovce.nsz.gov.rs/>

Водич нуди детаљан опис свих занимања, процену професионалних интересовања и проверу способности. Сва занимања груписана су на основу сличности послова у десет професионалних области. За сваку од области постоји детаљно објашњење шта ти послови подразумевају, које способности и особине дете мора да има да би тиме могло да се бави. Наведени су и услови у којима се ти послови обављају, као и тачни називи занимања, односно образовних профила у трогодишњим и четворогодишњим школама.

Водич за избор занимања се може преузети са сајта и у пдф формату.

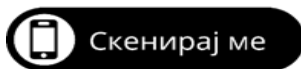
Портал „Моја средња школа“ осмишљен је тако да на једном месту обједини све активности које се тичу уписа ученика у средњу школу.

На Порталу Моја средња школа можете проверити све евидентиране податке за конкретног ученика, али и пронаћи све статистичке податке о основним и средњим школама, као и друге информације које могу помоћи у правилном одабиру будуће школе.

Родитељи и други законски заступници могу електронским путем преко портала „Моја средња школа“, да обаве пријаву за полагање пријемног испита, прате резултате пријемног и завршног испита, подносе жалбе, подносе листу жеља за упис у средњу школу и изврше сам упис у средњу школу.

Додатни канал комуникације са родитељима

Ове године, ради обавештавања о завршном испиту, пријемном испиту и упису у средњу школу, отворен је Вајбер канал "МОЈА СРЕДЊА ШКОЛА - Инфо канал". Ако желите да се прикључите овом Инфо каналу, потребно је да Вашим мобилним телефоном скенирате QR код на слици или кликнете на следећи линк.

<https://mojasrednjaskola.gov.rs/Cir/Pocetna>

<https://www.nsz.gov.rs/nsz/kako-se-pripremati-za-polaganje-zavrsnog-ispita/4182>

*„Постигао си успех у свом пољу, кад не знаш да ли је оно што радиш посао или игра“
Варен Беати*

